

สรุปบทเรียนที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้
ผ่านระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
LDD e - Training

ชื่อ-สกุล นายขจิตพงษ์ นามภักดี

กลุ่ม/ฝ่าย สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓

หลักสูตร การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% รุ่นที่ ๒/๒๕๖๗

❖ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขาภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐๐๐๐
๒. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

❖ เนื้อหาบทเรียน

๑. การจำแนกประเภทที่ดิน
๒. การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี
๓. การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

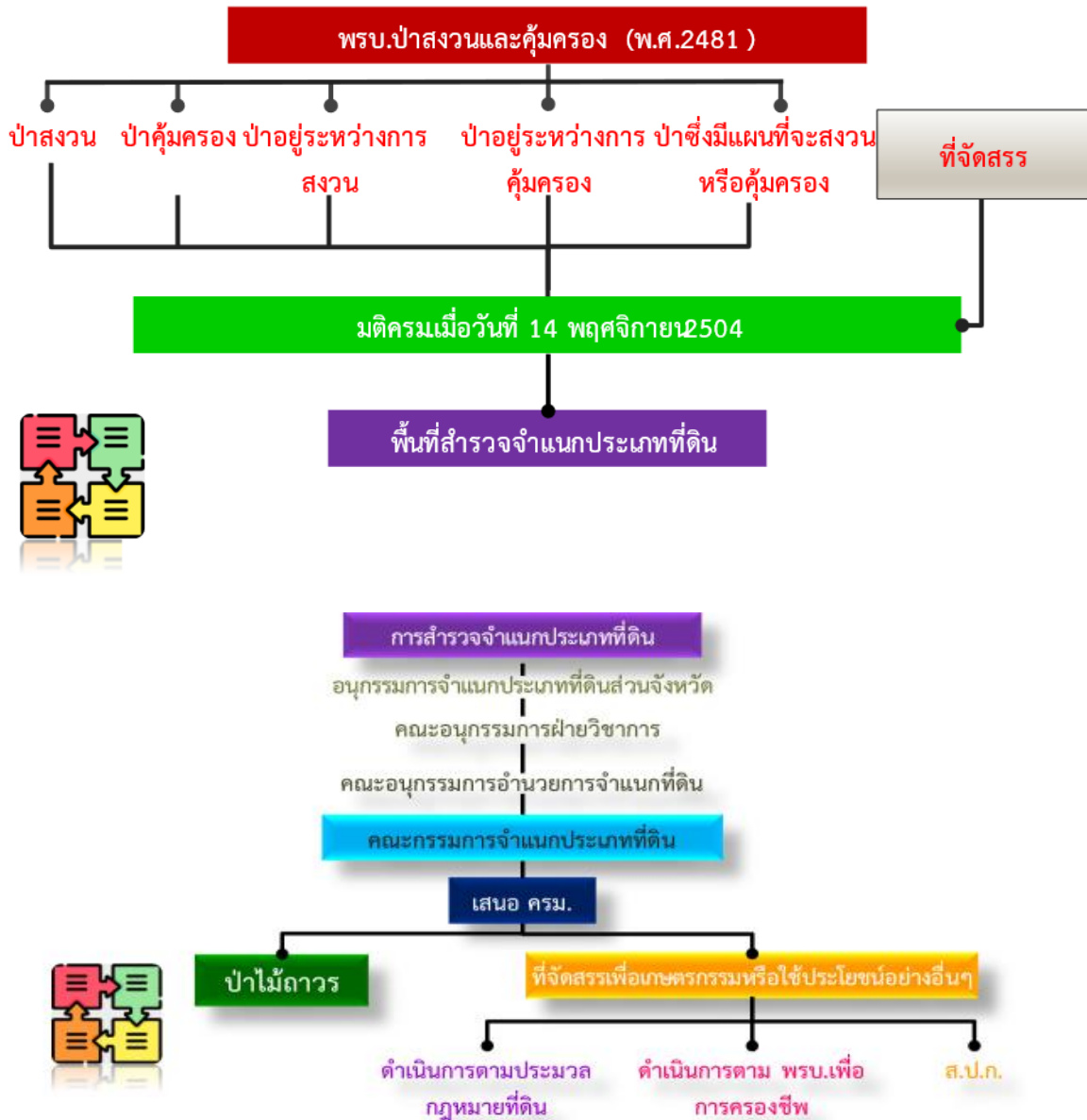
❖ สรุปบทเรียน

๑ การจำแนกประเภทที่ดิน

๑.๑ ความเป็นมาของการจำแนกประเภทที่ดิน

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ สืบเนื่องจากการที่ราษฎรได้บุกรุกเข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก วนอุทยานฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ จึงได้ไปตรวจ และบัญชาว่าต้องการจะรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นป่าไม้ของชาติ ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย จึงมีการดำเนินการโดยให้กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๗ ให้อธิบดีมีหน้าที่สำรวจ จำแนก และทำสำมะโนที่ดิน เพื่อให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และความเหมาะสมแก่การทำประโยชน์ เพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชน การสำรวจในขณะนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน โดยมีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และผู้แทนกรมที่ดินเป็นกรรมการและเลขานุการ การจำแนกประเภทที่ดินเป็นการแบ่งพื้นที่ป่าไม้ ออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑) พื้นที่รักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร ๒) พื้นที่ที่กั้นออกเพื่อเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น

การสำรวจจำแนกประเภทที่ดินครั้งแรกเริ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยการสำรวจป่าไม้ทั้งป่า และบรรจุโครงการจำแนกประเภทที่ดินไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาพื้นที่ป่าไม้ไว้เป็นสมบัติของชาติให้ได้ร้อยละ ๕๐ ของเนื้อที่ประเทศไทย โดยการนำพระราชบัญญัติป่าสงวนและคุ้มครอง พ.ศ. ๒๔๘๑ มาดำเนินการจำแนกประเภทที่ดิน ดังนี้

ในช่วงแรกพื้นที่ดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๐๙ เนื้อที่ประมาณ ๒๐๖ ล้านไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าไม้เนื้อที่ประมาณ ๑๗๔ ล้านไร่ และที่จัดสรรเนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๐๖ มีการจัดตั้งกรมพัฒนาที่ดินขึ้น โดย ดร.บรรเจิด พลากร ดำรงตำแหน่งอธิบดี สังกัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ โอนงานจำแนกประเภทที่ดินมาดำเนินการที่กรมพัฒนาที่ดิน และมีมติ กรม. เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดิน ซึ่งมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติเป็นประธาน

ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ คณะปฏิบัติได้มีคำสั่งยุบกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ และปรับปรุงแบ่งส่วนราชการใหม่ให้กรมพัฒนาที่ดิน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานจนถึงปัจจุบัน

ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐ ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ เรียกว่า โครงการปรับปรุงการจำแนกประเภทที่ดิน โดยมีหลักสำคัญคือ ให้สำรวจจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

การสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - พ.ศ. ๒๕๓๐ ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ โครงการปรับปรุงการจำแนกประเภทที่ดิน โดยมีหลักสำคัญคือ ให้สำรวจจำแนกประเภทที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่ และในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๓๐ ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาการจำแนกประเภทที่ดินของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน ดังนี้

พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร	พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็นที่ทำกินและใช้ประโยชน์อื่นๆ
1) มีสภาพเป็นป่าไม้ 2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น 1 ,2 หรือ ชั้น 3 ที่ความลึกของดินน้อยกว่า 50 ซม. 3) หน่วยงานหรือโครงการกรมป่าไม้ 4) ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้ 5) เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน 35% 6) ป่าชายทะเล, ป่าชายเลน, ป่าที่เกาะ 7) ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์ 8) ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2530	1) เหมาะแก่การเกษตร ซึ่งถือครองและทำประโยชน์แล้ว 2) ที่สาธารณประโยชน์ 3) ที่ของหน่วยราชการ 4) เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราษฎรมี น.ส. 3 ถือครองอยู่แล้ว 5) มีสภาพป่า เนื้อที่ไม่เกิน 500 ไร่ ให้จำแนกออกเป็น ป่าชุมชน เว้นแต่ กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าสงวนแห่งชาติ, อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ในเขตพื้นที่ป่าโครงการฯ ที่ให้สัมปทานทำไม้

๑.๒ อำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินในการจำแนกประเภทที่ดิน

ตามพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ (๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ
- ๒) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ
- ๓) หัวหน้าส่วนราชการต่างๆ จำนวน ๑๗ หน่วยงาน เป็นกรรมการ
- ๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ
- ๕) มีอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เป็นกรรมการและเลขานุการ

โดยคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๙ (๑) แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน “กำหนดการจำแนกประเภทที่ดิน และเสนอขอรับความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ”

๑.๓ คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

ป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ หมายถึง “พื้นที่ที่กำหนดเขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทางราชการจะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไป”

ป่าไม้ถาวร พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ และป่าที่จะเปิดจัดสรรเพื่อเกษตรกรรม ที่นำมาทำการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ตามขั้นตอนการจำแนกประเภทที่ดิน พื้นที่ใดสมควรสงวนเป็นพื้นที่ป่าไม้ที่แน่นอน ให้ยกเลิกเขตป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ และให้ถือเขตพื้นที่ป่าไม้ตามที่คณะกรรมการการจำแนกประเภทที่ดินได้จำแนกไว้เป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวร

ป่าชุมชน พื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร เพื่อเป็นป่าชุมชน (มีลักษณะเป็นป่ามีขนาดไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ และไม่อยู่ติดเขตป่าสงวนแห่งชาติ) โดยที่คณะกรรมการจัดการที่ดินแห่งชาติมอบหมายให้กรมที่ดินนำพื้นที่ดังกล่าว ไปออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (น.ส.ล.) เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๑.๔ มติคณะรัฐมนตรี และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ถาวร

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ เป็นการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินอย่างละเอียด มีการกำหนดเป็นพื้นที่ ๑,๓๐๐ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๗๔ ล้านไร่ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวนี้เรียกว่า “ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔” และป่าที่สมควรจัดสรรเพื่อเกษตรกรรมหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น เนื้อที่ประมาณ ๓๒ ล้านไร่ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเพื่อทำการสำรวจจำแนกประเภทที่ดินและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ ให้สำรวจจำแนกพื้นที่ป่าไม้ถาวรนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ล้านไร่

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๓๔ เรื่อง การขีดเขตป่าไม้ลงในระวางรูปถ่ายทางอากาศ การขีดแนวป่าไม้ถาวรให้กรมที่ดินเป็นผู้ดำเนินการ กรมพัฒนาที่ดินตรวจสอบแล้วลงนามรับรอง

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ และทบทวนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๖ จากเดิมอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปรับความเห็นของเลขาธิการกรมพัฒนาที่ดินเกี่ยวกับการจำแนกพื้นที่ที่กันออกจากการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้วเป็นเขตที่เพิกถอนให้เป็นพื้นที่ได้จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย แก้ไขเป็น อนุมัติให้จำแนกพื้นที่ที่ราษฎร ๓ ตำบล ในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ประมาณ ๕๓,๗๒๖ ไร่ ออกจากป่าไม้ถาวร เพื่อให้ราษฎรทำกินหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น และกรณีการจำแนกพื้นที่ที่กันออกจากการกำหนดเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแล้ว หรือเขตที่เพิกถอนให้เป็นพื้นที่ที่ได้จำแนกออกจากป่าไม้ถาวร โดยใช้เป็นหลักการทั่วประเทศ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เนื่องจากราษฎรมีที่ทำกินอยู่ในเขตป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้เสนอมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ในส่วน ของป่าไม้ถาวร เมื่อราษฎรร้องเรียนให้เพิกถอนเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีให้คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบพื้นที่ เมื่อคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาผลการตรวจสอบแล้วให้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาที่ดินเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีเสียใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทที่ดิน

ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขเสรีจที่ ๗๗๕/๒๕๖๑ เรื่อง การเป็นป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ สรุปได้ว่า พื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ กำหนดให้เป็นป่าไม้ของชาติ เป็นเพียงการกำหนดเขตป่าคร่าวๆ เพื่อที่ทาง

ราชการ จะได้ดำเนินการสำรวจและจำแนกต่อไปว่าพื้นที่บริเวณใดให้เป็นป่าไม้ถาวรหรือพื้นที่ใดไม่เหมาะสม กำหนดให้เป็นป่าไม้ถาวรต่อไปเท่านั้น มิใช่เป็นการกำหนดพื้นที่ป่าทั้งหมดเป็นป่าไม้ถาวร

๒ การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี (เฉพาะราย)

๒.๑ อำนาจหน้าที่ของ สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ ในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

จากกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ มีอำนาจหน้าที่วิเคราะห์และตรวจสอบที่ดิน ในเขตป่าไม้ถาวร เขตเขา ภูเขา และพื้นที่ที่มีความลาดชันเกินร้อยละสามสิบห้า รวมทั้งปรับปรุงแผนที่จำแนกที่ดิน โดยใช้แผนที่ที่ภาพถ่ายเป็นฐาน ประกอบกับคำสั่งกรมพัฒนาที่ดินให้อำนาจการสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ มีอำนาจลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองแนวเขตป่าไม้ถาวรและหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองที่เข่า ภูเขา และพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ สำหรับการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรนั้น นอกจากสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ แล้ว กรมยังให้อำนาจหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑-๑๒ ลงนามในหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบและรับรองผลการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร ในระวางแผนที่ มาตรฐาน ๑ : ๕๐,๐๐๐ หากพื้นที่ใดที่จะตรวจสอบเกินความสามารถของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ให้สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ เป็นผู้ดำเนินการ กลุ่มจำแนกประเภทที่ดินเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการถ่ายทอด จัดทำ รวบรวม และจัดเก็บข้อมูลการจำแนกประเภทที่ดิน ดังนั้นกลุ่มจำแนกประเภทที่ดินจึงมีหน้าที่ตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรให้กับหน่วยงานราชการ เอกชน และราษฎร ตามที่ร้องขอ ในการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร ส่วนใหญ่จะเป็นสำนักงานที่ดินที่ราษฎรยื่นขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ซึ่งการดำเนินการตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกความตามในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งต้องใช้ผลการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรประกอบในการพิจารณา นอกจากการขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ของสำนักงานที่ดินแล้ว ยังมีบางหน่วยงานที่ต้องการเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ถาวรจะต้องมีการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ถาวรก่อน โดยขออนุญาตกับกรมป่าไม้ จึงต้องมีการตรวจสอบก่อนว่าพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตป่าไม้ถาวรหรือไม่

๒.๒ เอกสารหลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร

๒.๒.๑ กรณีหมายตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบบนสำเนาแผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐาน ๑ : ๕๐,๐๐๐

๑) ต้องเป็นแผนที่ลำดับชุด L๗๐๑๗ พร้อมระบุลำดับชุดและเลขระวางของแผนที่

๒) มีพิกัดกริดทางเหนือและทางตะวันออกชัดเจนทั้ง ๒ แกน

๓) รูปแปลงที่หมายมาในแผนที่ฯ ต้องเป็นวงรอบปิด (Polygon) รูปแปลงต้องหมายมาอย่างชัดเจน

๔) การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

๒.๒.๒ หากต้องการความถูกต้องและแม่นยำในตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบ แบบคำนวณเนื้อที่ ร.ว. ๒๕จ ให้ส่งเอกสารดังนี้

๑) ค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕

๒) การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

๓) ค่าพิกัดต้องไม่เป็นศูนย์ลอย

๒.๒.๓ สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว.๙)

๑) ระบุค่าพิกัดฉาก UTM พื้นหลักฐานอ้างอิง Indian ๑๙๗๕ ให้ครอบคลุมแปลงที่ดิน จำนวน ๔ จุด หรืออย่างน้อย ๒ จุด ในมุมทแยง (มุมขวาบน-มุมซ้ายล่าง หรือ มุมซ้ายบน - มุมขวาล่าง) และ ตัวเลขมีความชัดเจน

๒) ต้องมีจุดตัดของค่าพิกัด (+) อย่างน้อย ๔ มุม

๓) การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้วให้เซ็นรับรองสำเนา

๔) การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

๒.๒.๔ ค่าพิกัดรอบแปลง พร้อมแผนที่ประกอบ มีดังนี้

๑) ค่าพิกัดต้องเป็นพิกัดฉาก UTM บนพื้นหลักฐานอ้างอิง (Datum) Indian ๑๙๗๕ พร้อมระบุพื้นหลักฐานอ้างอิง

๒) กรณีที่ส่งค่าพิกัดพร้อมหมายตำแหน่งในแผนที่ ข้อมูลค่าพิกัดต้องมีความถูกต้องและ สอดคล้องกับตำแหน่งที่หมายมา

๓) การรับรองสำเนา เมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารแล้ว ให้เซ็นรับรองสำเนา

๒.๓ การรายงานผลการตรวจสอบ เอกสารที่แจ้งผลการตรวจสอบประกอบด้วย

๒.๓.๑ แผนที่ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดิน ในแผนที่จะประกอบไปด้วยรูปแปลงที่ขอให้ ตรวจสอบและแผนที่แสดงการจำแนกประเภทที่ดินในบริเวณแปลงที่ขอให้ตรวจสอบพร้อมเครื่องหมายแผนที่ ซึ่งแผนที่ตรวจสอบการจำแนกประเภทที่ดิน จะมี ๒ มาตรฐาน คือ มาตรฐาน ๑ : ๕๐,๐๐๐ และ ๑ : ๔,๐๐๐

๒.๓.๑ หนังสือรายงานผลการตรวจสอบ กรณีเป็นหน่วยงานภายใน เช่น สพข. สพด. จะเป็น บันทึกข้อความ หากเป็นหน่วยงานภายนอก เช่น กรมที่ดินจะเป็นหนังสือครุฑ

๓. การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่ มาตรฐาน ๑ : ๕๐,๐๐๐

๓.๑ ที่มาของที่เขา และที่ภูเขา ปริมาณรอบภูเขาหรือเขา ๔๐ เมตร

ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๙๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวล กฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๘ ความว่าที่ดินที่จะพึงออกโฉนดที่ดินต้องเป็นที่ดินที่ผู้มีสิทธิในที่ดินได้ ครอบครองและทำประโยชน์แล้ว และเป็นที่ดินที่พึงออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมายแต่ห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดิน สำหรับที่ดินดังต่อไปนี้

๑) ที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง

๒) ที่เขา ที่ภูเขาหรือที่สงวนหวงห้าม หรือที่ดินซึ่งทางราชการเห็นว่าควรสงวนไว้เพื่อ ทรัพยากรธรรมชาติ

ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๙ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการเหมืองแร่และการ ป่าไม้ ที่ดินของรัฐนั้น ถ้ามิได้มีสิทธิครอบครอง หรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด

๑) เข้าไปยึดถือ ครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า

๒) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หิน ที่กรวดหรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามในราชกิจจานุเบกษา หรือ

๓) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน

๓.๒ หลักฐานที่ต้องส่งให้กรมพัฒนาที่ดินใช้ประกอบการพิจารณาตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ มีดังนี้

- ๑) สำเนาแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร
- ๒) เอกสารประกอบการพิจารณา เช่น สำเนารูปแผนที่กระดาษบาง และแบบคำนวณเนื้อที่
- ๓) เอกสารที่อ้างอิง หรือหลักฐานทางที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน น.ส.๓, น.ส.๓ ก, น.ค.๓, กสน.๕ สค.๑
- ๔) การรับรองสำเนาฯ เอกสารที่ส่งมาให้ตรวจสอบ ต้องรับรองสำเนาของเอกสารทุกฉบับ ด้วยลายเซ็นจริง หมึกสีน้ำเงิน ของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ส่งมาให้ตรวจสอบ

๓.๓ การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

- ๑) สำนักงานที่ดินจังหวัดส่งเรื่องผ่านสถานีพัฒนาที่ดินหรือสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต
- ๒) หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช., DSI, ศาล ฯลฯ ส่งเรื่องถึงกรมพัฒนาที่ดิน

๓.๔ การรายงานผลการตรวจสอบ

๑) การคืนเรื่อง กรณีที่ ๑ เอกสารประกอบการพิจารณาไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง และกรณีที่ ๒ ตำแหน่งที่ขอให้ตรวจสอบในแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ของกรมแผนที่ทหาร ไม่สอดคล้องกับรูปแปลงจาก ร.ว.๙ หรือ ร.ว. ๒๕จ

๒) การแจ้งผลการตรวจสอบ กรมพัฒนาที่ดินจะแจ้งผลการตรวจสอบเฉพาะบริเวณที่ขอให้ตรวจสอบเท่านั้น โดยจะแจ้งผลการตรวจสอบความลาดชัน เกินและไม่เกิน ๓๕% ทั้งในเขตเขาและนอกเขตเขา

การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ของกรมแผนที่ทหาร เป็นภารกิจซึ่งกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ โดยการนำนิยมของที่เขา ภูเขา และหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างไปกำหนดที่เขา ภูเขา ลงในแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ใช้ในการจัดทำแผนที่ แสดงเขตเขาและภูเขาไปแล้วจึงจัดทำแผนที่แสดงเขตพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% การจัดทำแผนที่ดังกล่าว ไม่มีการรังวัดหรือตรวจสอบในพื้นที่จริง แผนที่ที่ได้จัดทำขึ้นมีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงวิชาการ ดังนั้นการนำแผนที่ ดังกล่าวไปใช้เพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานที่ร้องขอ จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานนั้นต้องดำเนินการ ตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดไว้

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายขจิตพงษ์ นามภักดี

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training

หลักสูตร “การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน ๓๕% ”

รุ่นที่ 2/2567 : เมษายน 2567 - กันยายน 2567

(นายปราโมทย์ ยาใจ)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน